

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DE LA DEFENSE NATIONALE

COMMISSIE VOOR DE LANDSVERDEDIGING

lundi

maandag

26-03-2007

26-03-2007

Après-midi

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les judokas à l'armée" (n° 14267)	1
- M. Walter Muls au ministre de la Défense sur "la collaboration entre la Défense et le COIB" (n° 14754)	1
<i>Orateurs: Hilde Vautmans, Walter Muls, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Questions jointes de	5
- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "les expériences à l'Hôpital militaire de Neder-over-Heembeek concernant de nouveaux produits médicaux à développer" (n° 14612)	5
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les expérimentations sur la personne humaine au Centre des grands brûlés de l'Hôpital militaire" (n° 14733)	5
<i>Orateurs: Theo Kelchtermans, Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les moyens prévus pour l'organisation d'exercices" (n° 14636)	11
<i>Orateurs: David Geerts, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "certaines conventions relatives au passage volontaire vers d'autres secteurs" (n° 14682)	13
<i>Orateurs: David Geerts, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "ses erreurs récentes" (n° 14732)	15
<i>Orateurs: Luc Sevenhans, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	
Question de M. Patrick De Groote au ministre de la Défense sur "des factures impayées par le Bénin" (n° 14765)	20
<i>Orateurs: Patrick De Groote, André Flahaut, ministre de la Défense</i>	

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "judoka's in het leger" (nr. 14267)	1
- de heer Walter Muls aan de minister van Landsverdediging over "de samenwerking Defensie - BOIC" (nr. 14754)	1
<i>Sprekers: Hilde Vautmans, Walter Muls, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Samengevoegde vragen van	5
- de heer Theo Kelchtermans aan de minister van Landsverdediging over "experimenten met nog te ontwikkelen nieuwe medische producten in het militair hospitaal te Neder-over-Heembeek" (nr. 14612)	5
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de experimenten op de menselijke persoon in het Brandwondencentrum van het militair hospitaal" (nr. 14733)	5
<i>Sprekers: Theo Kelchtermans, Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de middelen die voor oefeningen worden voorzien" (nr. 14636)	11
<i>Sprekers: David Geerts, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "een aantal conventies tot vrijwillige overstap naar andere sectoren" (nr. 14682)	13
<i>Sprekers: David Geerts, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "zijn recente blunders" (nr. 14732)	14
<i>Sprekers: Luc Sevenhans, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	
Vraag van de heer Patrick De Groote aan de minister van Landsverdediging over "openstaande facturen met Benin" (nr. 14765)	20
<i>Sprekers: Patrick De Groote, André Flahaut, minister van Landsverdediging</i>	

COMMISSION DE LA DEFENSE
NATIONALECOMMISSIE VOOR DE
LANDSVERDEDIGING

du

van

LUNDI 26 MARS 2007

MAANDAG 26 MAART 2007

Après-midi

Namiddag

Le développement des questions et interpellations commence à 16.12 heures. La réunion est présidée par M. Philippe Monfils.

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 16.12 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Philippe Monfils.

01 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Hilde Vautmans aan de minister van Landsverdediging over "judoka's in het leger" (nr. 14267)

- de heer Walter Muls aan de minister van Landsverdediging over "de samenwerking Defensie - BOIC" (nr. 14754)

01 Questions jointes de

- Mme Hilde Vautmans au ministre de la Défense sur "les judokas à l'armée" (n° 14267)

- M. Walter Muls au ministre de la Défense sur "la collaboration entre la Défense et le COIB" (n° 14754)

01.01 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik zal heel kort zijn, want ik zou eigenlijk al in de wagen naar huis moeten zitten, omdat ik thuis een andere vergadering heb.

Mijnheer de minister, deze vraag werd al een tijdje geleden ingediend. De topsportcoördinator Judo heeft een akkoord gesloten met Defensie om een inkomen aan judoka's te garanderen via een job in het leger. De behaalde resultaten zouden bepalen of iemand in aanmerking komt voor een salaris. Volgens de betrokken partijen zou de voorwaarde om in het leger te worden toegelaten, lager liggen dan voor een Blostopporterscontract.

Ik had een aantal concrete vragen. Ten eerste, ook in het verleden heeft Defensie meerdere topsporters ondersteund. Gaat het bij het akkoord over een nieuw soort overeenkomst? Wat is er nieuw aan dat soort contracten?

Ten tweede, hoeveel judoka's komen hiervoor in aanmerking?

Ten derde, welke prestaties dienen te worden geleverd om in aanmerking te komen?

Ten vierde, wat is hiervan de budgettaire weerslag?

Ten vijfde, hoelang zullen de judoka's kunnen rekenen op een financiële steun van het leger?

Ten slotte, ik zou heel graag van u vernemen, mijnheer de minister, welke uw visie is. Ik krijg het namelijk heel moeilijk uitgelegd aan gewone mensen in mijn omgeving. Ik ben er vast van overtuigd dat u mij de nodige elementen zult geven om het te verdedigen;

01.01 Hilde Vautmans (VLD): La coordinatrice de sport de haut niveau pour le judo a conclu un accord avec le département de la Défense afin de garantir un revenu aux judokas performants en leur procurant un emploi à l'armée. L'armée a déjà soutenu des sportifs de haut niveau par le passé. Quels sont les éléments neufs dans ce contrat? Combien de judokas entrent en ligne de compte et sur la base de quelles prestations? Quel est le coût de cette initiative? Combien de temps les judokas pourront-ils compter sur un soutien financier de l'armée? Quels arguments le ministre peut-il avancer à l'appui de cette démarche?

01.02 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, Defensie heeft steeds veel belang gehecht aan sport en in faciliteiten voorzien voor militairen die ernaar streefden om de top in hun discipline te halen. Ik heb gezien dat in het blad van de Belgische Defensie recent hieraan een artikel werd gewijd.

Ik heb vernomen dat Defensie op 19 maart een protocolakkoord heeft ondertekend met het BOIC. Volgens de persmededeling, die uw departement rondstuurde, zou het akkoord tot doel hebben een zo doeltreffend mogelijke samenwerking te verwezenlijken in de ondersteuning van topsporters en beloftevolle jongeren. Het zou vooral gaan over samenwerking bij ondersteuning van topatleten en talentvolle jongeren, gebruik van infrastructuur, ondersteuning tijdens sportevenementen en medische ondersteuning en samenwerking.

Wat opmerkelijk is, mijnheer de minister, aan dat protocol, dat u gesloten heeft met het BOIC, is dat sport en topsport in feite een gemeenschapsmaterie zijn. Bovendien zult u ondertussen kennis hebben genomen van de huidige crisissituatie in de relatie tussen de Vlaamse Gemeenschap en het BOIC.

Deze wordt er onder meer van verdacht gemeenschapsgeld dat bedoeld was voor de topsport te hebben besteed aan het afhuren van voetballoges voor de eigen sponsors. Als gevolg daarvan heeft de Vlaamse Gemeenschap trouwens voorlopig de bestaande samenwerking met het BOIC stopgezet.

Voorts verneem ik dat Defensie vragende partij is om een protocolakkoord met de Vlaamse Gemeenschap af te sluiten of voor te bereiden. Blijkbaar zou de Vlaamse minister van Sport daaraan eveneens veel waarde hechten en staat hij ten volle achter de initiatieven die Defensie voorziet voor de topsport en de sport in het algemeen, zoals de ondersteuning van sportevenementen en het ter beschikking stellen van sportaccommodaties, samenwerkingsverbanden op medisch en paramedisch vlak, bijscholing en opleidingen enzovoort. De tewerkstellingscontracten voor topsporters bij het leger vormen een zeer grote meerwaarde voor het topsportbeleid in onze beide Gemeenschappen.

Er is een aantal mooie voorbeelden van de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en Defensie, zonder protocol. Ik verwijs onder meer naar Kevin Rans, de polsstokspringer en topsporter bij Defensie. De Vlaamse Gemeenschap zorgt voor een goede omkadering door het aanstellen van een toptrainer, alsook voor de kosten voor een optimaal trainings- en competitieprogramma.

Mijnheer de minister, ten eerste, wat is de inhoud van het protocol tussen Defensie en het BOIC? Bezorgt u daarvan een kopie aan het Parlement?

Ten tweede, bent u op de hoogte van het probleem dat het BOIC momenteel kent inzake geldbesteding? Was het in die omstandigheden opportuun om nu een protocolakkoord af te sluiten?

Ten derde, was het gelet op het feit dat sport en topsport hoofdzakelijk tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort niet wenselijker eerst prioritair een protocol met de Gemeenschappen

01.02 Walter Muls (sp.a-spirit): Le département de la Défense aurait conclu avec le COIB un protocole d'accord afin de collaborer de façon aussi efficace que possible pour soutenir les sportifs de haut niveau et les jeunes espoirs.

Le sport étant une matière communautaire, il est surprenant que ce protocole soit conclu avec le COIB. En outre, la Communauté flamande a provisoirement mis un terme à la collaboration avec le COIB, celui-ci faisant actuellement l'objet d'une enquête.

Le département de la Défense souhaiterait également signer un protocole d'accord avec la Communauté flamande. Le ministre flamand du sport priserait beaucoup la collaboration avec le département de la Défense. Les contrats d'emploi accordés à des sportifs de haut niveau à l'armée confèrent par ailleurs une grande valeur ajoutée à la politique menée par les deux Communautés en matière de sport de haut niveau.

Le ministre pourrait-il fournir une copie du protocole au Parlement? Est-il au fait des problèmes d'affectation des fonds rencontrés par le BOIC? Était-il opportun de conclure un protocole d'accord dans de telles circonstances? N'aurait-il pas été souhaitable de conclure tout d'abord un protocole avec les Communautés?

af te sluiten, vooraleer een samenwerking met het BOIC wordt overwogen?

01.03 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, on a droit encore une fois à l'illustration de cette règle selon laquelle, si on ne fait rien, on est critiqué et, si on fait quelque chose, on est critiqué aussi. Enfin, des deux, il vaut mieux être critiqué pour avoir fait quelque chose!

Op 19 maart van dit jaar heb ik samen met de voorzitter van het BOIC een protocollair akkoord over topsport ondertekend.

Met dit akkoord verbinden Defensie en het BOIC zich ertoe zo doeltreffend mogelijk samen te werken in de ondersteuning van topsporters en jong sporttalent door de uitwisseling van diensten en middelen.

De samenwerking wordt gepland voor het organiseren van sportmanifestaties, het ter beschikking stellen van infrastructuur, communicatie, imago, publieke relaties en sportgeneeskunde.

Voor jonge, beloftevolle atleten is de transitiefase, de periode tussen 18 en 24 jaar, een heel belangrijke maar moeilijke periode. Vanuit het BOIC en de sportfederaties is er een reële vraag om jonge beloften, die de topsportschool verlaten, de kans te geven door te stoten naar de internationale top.

Het protocolakkoord moet deze jonge atleten zekerheid bieden op lange termijn.

Momenteel zijn er 23 topsporters bij Defensie en dit aantal zal worden opgedreven tot 45 atleten. In totaal zullen er 15 elitesporters en 30 beloften zijn.

Er wordt inzake deze materie trouwens niet geïsoleerd gewerkt. In de commissie Sport van Hoog Niveau zetelt sinds 2004 Defensie, die de vicechef van Defensie en afgevaardigden van BOIC adviseert betreffende de topsporters. Dit jaar werden eveneens BLOSO en ADEPS uitgenodigd op de commissie, voorlopig nog als waarnemer zonder stemrecht. De selectiecriteria van deze commissie zijn afgelijnd op deze van ADEPS, Bloso en het BOIC.

Het mag duidelijk zijn dat wij met de Gemeenschappen inzake deze maatregel aanvullend willen werken, en niet willen tegenwerken. Er mag immers in dit dossier maar één doel zijn, het zo maximaal mogelijk stimuleren van topsporters in België.

Ik heb hier de teksten van dit protocol tussen Defensie en het BOIC, ter informatie van de heer Muls en het Parlement.

01.03 Minister André Flahaut: Ik krijg liever kritiek voor wat ik doe dan voor wat ik nalaat te doen.

Le 19 mars 2007, j'ai conclu avec le COIB un protocole d'accord dans lequel le département de la Défense et le COIB conviennent de collaborer afin d'apporter leur soutien aux sportifs de haut niveau et aux jeunes talents sportifs par l'échange de services et de moyens.

Pour les jeunes athlètes talentueux, la période entre 18 et 24 ans est très importante mais également difficile. Les fédérations sportives et le COIB sont très demandeurs d'initiatives offrant la possibilité à de jeunes talents de se hisser aux sommets du sport international. Le protocole d'accord devrait offrir à ces jeunes athlètes une sécurité à long terme.

Actuellement, le département de la Défense compte 23 sportifs de haut niveau dans ses rangs. Ce nombre passera à 45: 15 sportifs d'élite et 30 talents prometteurs.

Le département de la Défense ne s'isole pas. Depuis 2004, un représentant du COIB, qui conseille le vice-chef de la Défense dans le cadre de l'identification de sportifs de haut niveau, siège à la Commission Sport de haut niveau du département de la Défense. Des observateurs du BLOSO et de l'ADEPS sont également affectés à la Commission qui a, par ailleurs, aligné ses critères de sélection sur ceux du COIB, du BLOSO et de l'ADEPS.

Si le département de la Défense souhaite jouer un rôle complémentaire à l'égard des Communautés, c'est dans l'unique but d'encourager au maximum le

sport de haut niveau en Belgique.

Pour les judokas, les négociations avec les fédérations de judo sont en cours afin de développer un partenariat.

Er zijn onderhandelingen aan de gang met de judofederaties met het oog op een toekomstig partnerschap

01.04 Hilde Vautmans (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik was eerst verwonderd dat de vraag van de heer Muls aan mijn vraag werd toegevoegd. Na het antwoord van de minister te hebben gehoord stel ik vast dat er op mijn vraag blijkbaar geen antwoord komt. Blijkbaar werd immers nog niks beslist voor de judoka's en zijn wij nog gewoon aan het onderhandelen.

01.04 Hilde Vautmans (VLD): Il semblerait donc qu'aucune décision n'a encore été prise en ce qui concerne les judokas et que l'on en resterait pour l'instant au stade des négociations. Je devrai donc revenir sur ce sujet dès qu'un accord aura été conclu ou non.

Mijnheer de minister, ik zal op het dossier moeten terugkomen, wanneer Defensie al dan niet een akkoord heeft bekomen.

Si le projet pour les sportifs de haut niveau me paraît louable, je m'interroge cependant quant à son impact budgétaire. C'est que la Défense est toujours à court de moyens financiers.

Ik zie echt wel het nut van samenwerking met topsporters in. Alleen vraag ik mij af wat de budgettaire weerslag van de samenwerking is. Er zitten immers altijd goede zaken in, maar het kost ook altijd. Dat is mijn voortdurende bekommernis voor onze krijgsmacht.

01.05 Walter Muls (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik kan mij aansluiten bij de repliek van mevrouw Vautmans. Het verwonderde mij ook dat de twee vragen werden samengevoegd.

01.05 Walter Muls (sp.a-spirit): Nous savons qu'il y a des problèmes auprès du COIB. Le ministre peut-il garantir que l'argent de la Défense sera correctement dépensé?

Ik heb evenmin echt een antwoord gekregen, behalve op wat al publiek was geweten. Ik ben echter nog altijd benieuwd om te weten hoe de minister tegenover de rijzende problemen bij het BOIC en inzake de geldbesteding staat. Indien Defensie geld in het project stopt, wil ik uiteraard weten of het BOIC de middelen van de belastingbetaler wel correct gebruikt, want blijkbaar werd zulks met het geld van de Gemeenschappen niet gedaan.

01.06 André Flahaut, ministre: Je voudrais dire que la Défense n'affecte aucun moyen au COIB. Autrement dit, aucun versement en sa faveur n'est effectué.

01.06 Minister André Flahaut: Defensie geeft geen geld aan het BOIC.

(...): (...)

01.07 André Flahaut, ministre: Le COIB rencontre peut-être des difficultés, mais ce n'est pas mon problème.

01.08 Hilde Vautmans (VLD): (...)

01.09 André Flahaut, ministre: Certains se trouvent à la Défense, mais ce sont des militaires.

01.10 Hilde Vautmans (VLD): De topsporters zijn burgers in Defensie, neem ik aan.

01.10 Hilde Vautmans (VLD): Les sportifs de haut niveau ne sont-ils pas des civils au sein de la Défense?

01.11 André Flahaut, ministre: Oui, mais ils ont un contrat de travail à la Défense et ils sont payés pour le travail qu'ils effectuent à la Défense avec certaines facilités pour se consacrer à leur entraînement. Ils peuvent donc utiliser les infrastructures de la

01.11 Minister André Flahaut: Zij hebben een arbeidsovereenkomst met Defensie en beschikken over een

Défense.

Defensie en beschikken over een aantal faciliteiten. Zij maken gebruik van de infrastructuur van Defensie.

01.12 Hilde Vautmans (VLD): Doivent-ils travailler?

01.13 André Flahaut, ministre: Ils doivent travailler mais ils ont certaines facilités pour pouvoir s'entraîner. Par exemple, un nageur qui doit s'entraîner quatre ou cinq heures par jour pourra le faire durant la période de son contrat de travail et il pourra même utiliser les infrastructures pour s'entraîner le soir. Il en est de même pour le perchiste, etc. Le COIB ne nous paie pas pour cela et nous ne payons pas le COIB.

01.13 André Flahaut, ministre: Het BOIC betaalt ons daarvoor niet en wij betalen het BOIC niet.

Wanneer topsporters niet langer tot de top behoren, blijven zij bij Defensie. Ze worden dan instructeur of trainer van de militairen. Voor wat hoort wat.

Les sportifs de haut niveau se posent des questions quant à leur devenir lorsqu'ils ne seront plus des sportifs de haut niveau. À ce moment-là, ils continueront à faire partie de la Défense, étant donné qu'ils auront un contrat de travail. Une forme de rendement leur sera imposée: un peu comme à l'École militaire, leurs études seront gratuites mais, dans le cas où ils les réussissent, ils devront rester pendant un certain nombre d'années à la Défense. Ils deviendront alors instructeurs ou entraîneurs de militaires. C'est leur retour! Pour le reste, ils sont payés, ils s'entraînent et effectuent aussi un travail à côté.

Le **président:** Je tiens simplement à ajouter qu'au niveau institutionnel, nous n'avons pas supprimé le sport militaire. Des compétitions internationales de sport militaire existent où ne concourent que des sportifs qui sont intégrés dans les différentes armées. Il faut que ce soit clair!

De **voorzitter:** Op het institutionele niveau werd de militaire sport niet geschrapt. Er bestaan internationale militaire sportwedstrijden, waaraan enkel sportmensen deelnemen die deel uitmaken van de verschillende legers.

D'un point de vue organisationnel, il était normal que les services et la présidence joignent ces deux questions car elles présentaient des connexions évidentes, l'une traitant des judokas et l'autre des sportifs en général. Quant au ministre, il est bien entendu libre de répondre comme il l'entend.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Theo Kelchtermans aan de minister van Landsverdediging over "experimenten met nog te ontwikkelen nieuwe medische producten in het militair hospitaal te Neder-over-Heembeek" (nr. 14612)
- de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "de experimenten op de menselijke persoon in het Brandwondencentrum van het militair hospitaal" (nr. 14733)

02 Questions jointes de

- M. Theo Kelchtermans au ministre de la Défense sur "les expériences à l'Hôpital militaire de Neder-over-Heembeek concernant de nouveaux produits médicaux à développer" (n° 14612)
- M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "les expérimentations sur la personne humaine au Centre des grands brûlés de l'Hôpital militaire" (n° 14733)

02.01 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal het inhoudelijk kort houden. Ik heb geruchten opgevangen dat er in het brandwondencentrum van het militair hospitaal te Neder-over-Heembeek al geruime tijd geëxperimenteerd zou worden met een nieuw soort verbandje dat de genezing van brandwonden zou versnellen. Het is een product van een Canadese firma die met het

02.01 Theo Kelchtermans (CD&V): L'utilisation d'un nouveau gel-pansement accélérant la guérison de brûlures serait expérimentée depuis quelque temps déjà à l'hôpital militaire. À

militair hospitaal in dat verband een samenwerkingsprotocol zou hebben afgesloten. In het kader van die overeenkomst zou het lab een klinische studie opgezet hebben waarbij het product zou worden getest bij brandwondenpatiënten. Hiervoor zou een aantal wetenschappers op werkingskredieten zijn aangeworven. Ik had daar graag wat uitleg over gekregen, alsook over de medewerking van de brandwondenpatiënten.

Zoals ik vandaag in de krant La Capitale vernam, is een aantal brandwondenpatiënten – zoals men letterlijk zegt – hier stoemelings bij betrokken. Het lab zou tevens een verslag opmaken met het oog op het verkrijgen van onderzoeksubsidies in het kader van het Eurekafonds. Men zegt mij dat het om een subsidie van 2,4 miljoen euro gaat die effectief werd toegekend aan het betrokken bedrijf. Op het ogenblik waarop dit was toegekend, heeft men blijkbaar de samenwerking met Neder-over-Heembeek opgeschort of opgezegd.

Intussen zou dit product bij nietsvermoedende brandwondenpatiënten worden gebruikt. Ik lees in de krant dat het hier om een 87-jarige dame gaat die daarvoor als proefkonijn – zo staat het er letterlijk – zonder haar weten is gebruikt. Dit schept toch een aantal vragen, zeker op bio-ethisch vlak, met betrekking tot een aantal vaste regels bij dergelijk wetenschappelijk onderzoek. Er is geen informed consent, geen goedkeuring door een bio-ethische commissie enzovoort.

Ook bij de wetenschappers zelf zijn er klachten. Zij wensten aanpassingen omdat het product slechte resultaten zou hebben gegeven bij dierproeven. Ik lees dat de patiënte, waarvan men het lot beschrijft, helse pijnen heeft doorstaan en dat men heel wat bijkomende verdovingsmiddelen heeft moeten toedienen om die draagbaar te maken. Deze problematiek zou ook aan de grondslag liggen van het conflict tussen een burgerchirurg en het diensthoofd. Dit mondde uit in een klacht van het diensthoofd voor de Orde van Geneesheren. Men zegt mij trouwens ook dat de burgerchirurg waarover het gaat recent ontslag heeft genomen.

Ik heb concrete vragen waar ik een graag een concreet antwoord op zou krijgen. Mijnheer de minister, bevestigt u het bestaan van dit onderzoek en de daaraan verbonden overeenkomst met de Canadese firma? Wat is de precieze inhoud van deze overeenkomst? Welke engagementen is het militair hospitaal aangegaan?

In die subsidie werden zij trouwens niet betrokken, zo lees ik. Wie is binnen het militair hospitaal verantwoordelijk voor dit onderzoek?

Ten vierde, in welke mate werd dit onderzoek gevoerd volgens de geijkte wetenschappelijke procedure waarnaar ik juist heb verwezen? Werd dit onderzoek ook besproken en goedgekeurd door een bio-ethische commissie?

Ten vijfde, hoeveel patiënten werden met dit product behandeld? Werden zij daarvan op de hoogte gebracht of, zoals ik lees, niet?

Ten zesde, is er een onafhankelijk onderzoek gevoerd naar de mogelijke schade, lichamelijk of moreel, die patiënten geleden zouden hebben?

Ten zevende, waarom werd het militair hospitaal niet langer als partner behouden door de Canadese firma?

Ik neem aan dat de betrokken geneesheer Luc Joris is, zoals hij in het artikel van de krant The Capital vermeld wordt. Hij is speciaal aangesteld door de minister van Landsverdediging, zo lees ik, die daarvoor zijn handtekening heeft gezet. Zijn opdracht zou uiteindelijk maar voor die beperkte periode zijn. Hij heeft dus ook recentelijk ontslag genomen. Waarom heeft hij zelf ontslag genomen? Waarom hebt u zelf deze aanstelling goedgekeurd? De dokter waarover ik spreek, is, zoals hij hier staat vermeld, Kenneth Coenye. Ik neem aan dat ik dat allemaal niet moet vermelden en dat u veel beter dan gelijk wie daarvan op de hoogte bent.

Ik stel mijn vragen in de hoop dat ik daarop een zeer duidelijk antwoord krijg.

02.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het onderwerp van mijn vraag is (...) met de vraag van mijn collega Kelchtermans.

Ik heb mijn vraag zeer gedetailleerd gesteld om u de kans te geven u goed te informeren en een juist antwoord te geven. Ik zal mijn vraag niet meer in extenso voorlezen, want de heer Kelchtermans heeft bijna identieke vragen gesteld. Ik zal dus eerst uw antwoord afwachten en dan eventueel een repliek geven.

Mijnheer de minister, u hebt de vragen gelezen en u hebt ze nog eens gehoord. Ik meen dat dit dossier een duidelijk antwoord of een duidelijke stellingname van u verdient.

02.03 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, op 2 februari van dit jaar werd ik ervan in kennis gesteld dat een studie die in juni 2006 in het brandwondencentrum van het militair hospitaal werd uitgevoerd in samenwerking met een Canadese firma een probleem kon vormen en dat een andere studie van dezelfde aard weldra zou worden opgestart.

Ik heb een vergadering belegd op het kabinet op 6 februari om klaarheid te scheppen in deze aangelegenheid. Op die vergadering, in aanwezigheid van specialisten van het medische korps, bleek dat die twee studies het voorwerp waren van uiteenlopende interpretaties. Sommigen waren van mening dat het eigenlijk niet om een klinische studie ging, en dat ze dus niet aan de voorafgaande goedkeuring door een ethisch comité moest worden onderworpen. Daarentegen ging het volgens anderen wel om klinische studies zoals beoogd door de wet van 7 mei 2004 en dienden ze dus wel voorafgaandelijk voorgelegd te worden aan een ethisch comité.

Geconfronteerd met die onduidelijkheid, heb ik onmiddellijk de volgende instructie gegeven. Vanaf die dag, 6 februari van dit jaar, moeten alle potentiële studies vooraf worden voorgelegd aan het ethisch comité van het UVC Brugmann, partner van het militair hospitaal. Bijgevolg heeft de voor februari 2005 geplande studie niet plaatsgevonden.

Voorts heb ik aan mijn medewerkers gevraagd om het dossier volledig te analyseren. Aangezien het om een bijzonder complex

02.02 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Les questions que je voulais poser sont quasiment les mêmes que celles posées par M. Kelchtermans. J'attendrai donc la réponse du ministre, pour ensuite répliquer, le cas échéant. J'espère bien que le ministre prendra clairement position dans ce dossier.

02.03 André Flahaut, ministre: Le 2 février 2007, il m'est revenu qu'une étude menée en juin 2006 en collaboration avec une société canadienne au Centre des grands brûlés pouvait poser problème et qu'une nouvelle étude de même nature serait bientôt lancée. Pour clarifier les choses, nous avons organisé une réunion au cabinet le 6 février 2007 en présence de spécialistes du corps médical.

D'aucuns ont prétendu que les études n'étaient pas de nature clinique et ne devaient dès lors pas être soumises à l'approbation préalable d'un comité d'éthique. D'autres estimaient par contre qu'il s'agissait assurément d'études cliniques. J'ai immédiatement donné pour instruction de soumettre préalablement, dès le 6 février 2007, toutes les études potentielles au comité d'éthique du Centre Hospitalier Universitaire Brugmann, partenaire de l'Hôpital

dossier gaat, is die diepgaande analyse nog steeds aan de gang, maar de eerste resultaten stellen mij reeds in staat om u te antwoorden.

Een geneesheer heeft een verband voorgeschreven voor een patiënte in juni 2006. Volgens de gegevens waarover wij momenteel beschikken, denken wij dat het wel degelijk ging om een studie in de zin van de wet van 7 mei 2004 en dat er dus een dossier had moeten worden voorgelegd aan een ethisch comité.

Wat de Canadese firma betreft, moeten twee types van samenwerking worden onderscheiden.

Het eerste type van samenwerking betreft het project-Eureka(...) dat door de firma wordt ontwikkeld. In de loop van het eerste semester van 2006 heeft het militaire hospitaal interesse betoond om deel te nemen aan dat project, dat bestaat uit het testen van biometrieapparaten om de diepte van wonden te meten. Er werden tests uitgevoerd door het personeel van het militair hospitaal. Er werd vastgesteld dat het militair hospitaal inderdaad niet meer voorkomt op de partnerlijst van het project zonder dat wij daarvoor in dit stadium een verklaring kunnen geven.

Het tweede type samenwerking betreft eventuele protocollen van klinische studies. Van bij de eerste vergaderingen is duidelijk gebleken dat de firma wenste dat er in het brandwondencentrum onderzoek zou worden gedaan naar de doeltreffendheid van speciale verbanden voor alle types van brandwonden. Voor elke klinische studie moeten specifieke protocollen worden opgemaakt en voorgelegd aan een ethisch comité.

Voor de studie van juni 2006 is de voorschrijvende arts verantwoordelijk. Volgens de informatie die in ons bezit is, heeft het wetenschappelijk team van het militair hospitaal de geldigheid van de wetenschappelijke procedure verbonden aan deze studie van juni 2006 – die, zoals gezegd, niet werd voorgelegd aan een ethisch comité – in twijfel getrokken. Deze twijfels werden gerapporteerd aan het diensthoofd, vanaf juli 2006. Deze heeft de voortzetting van de studie onmiddellijk verboden.

Een enkele patiënt werd behandeld met het bewuste verband. Volgens de voorschrijvende geneesheer ging het niet om een studie in de zin van de wet van 7 maart 2004. Bijgevolg werd er niet om de voorafgaande toestemming van de patiënt gevraagd. Er is geen enkel nadelig gevolg voor de patiënt. De genezing verloopt normaal en zonder enig probleem.

In afwachting heeft het militair hospitaal elke vorm van samenwerking met de Canadese firma stopgezet.

Om af te sluiten wens ik de volgende elementen te verduidelijken. Ik heb geen weet van een klacht bij de Orde der Geneesheren. De wetenschappers van het laboratorium werden niet ingezet in het kader van de samenwerking met de Canadese firma.

Mijnheer Sevenhans, ik kom tot uw vragen. Ik verwijs naar het antwoord op de vraag de heer Kelchtermans over hetzelfde onderwerp. De bijkomende vragen zal ik hierna beantwoorden.

militaire. L'étude prévue pour le mois de février 2007 n'a dès lors pas été menée.

J'ai demandé à mes collaborateurs d'analyser ce dossier complexe en détail. Cette analyse est encore en cours mais je dispose déjà de quelques résultats.

Un médecin a prescrit un pansement à une patiente en juin 2006. Sur la base des données provisoires, nous pensons qu'il s'agissait effectivement d'une étude au sens de la loi du 7 mai 2004 et que celle-ci aurait dès lors dû être soumise à un comité d'éthique.

Il est question auprès de la société canadienne de deux types de collaboration.

Au cours du premier semestre 2006, l'Hôpital militaire a fait part de sa volonté de participer au projet Eureka Healing développé par cette société. Le personnel de l'Hôpital militaire a réalisé des tests. Nous ne pouvons pas expliquer à l'heure actuelle pourquoi l'Hôpital militaire ne figure plus sur la liste des partenaires du projet.

L'autre forme de collaboration concerne les études cliniques. L'entreprise souhaitait que le Centre des grands brûlés étudie l'efficacité de certains pansements pour tous types de brûlures. Pour chaque étude clinique, il convient d'établir des protocoles spécifiques à soumettre ensuite à un comité d'éthique.

Le médecin prescripteur est responsable de l'étude de juin 2006. Selon les informations actuellement disponibles, l'équipe scientifique de l'Hôpital militaire a mis en doute la validité de la procédure scientifique et en a avisé le chef de service, qui a immédiatement interdit la poursuite de l'étude.

Op uitnodiging van het bedrijf heeft een delegatie van Defensie in mei 2005 een productiesite van Bagtech in Montréal bezocht. De delegatie van Defensie bestond uit het hoofd van het brandwondencentrum, een bioloog, een hoofdofficier van het kabinet van de chef van defensie. Dokter Joris heeft eveneens deelgenomen aan dit bezoek.

Gezien de informele aard van het bezoek en het preliminaire karakter van de contacten met het bedrijf, was de commandant van de medische component niet betrokken bij het bezoek. De directeur van het militair hospitaal heeft niet deelgenomen aan het bezoek. Het hoofd van het brandwondencentrum maakte deel uit van de delegatie als specialist op het vlak van de verzorging van brandwondenpatiënten.

Wat uw vijfde vraag betreft, neem daarvoor het antwoord op de vraag van de heer Kelchtermans. Dat geldt ook voor uw zesde vraag.

Ten zevende, tot medio 2004 beschikte Defensie over een ethisch comité. Het werd erkend door de Nationale Orde der Geneesheren en functioneerde op rechtmatige wijze. Daar het comité echter niet kon worden ondergebracht bij een van de categorieën ingeschreven in artikel 2, 4° van de wet van 7 mei 2004, kon het niet meer blijven functioneren. De wet stelt het militair hospitaal evenwel in staat een beroep te doen op om het even welk erkend ethisch comité. Gezien het samenwerkingsakkoord met het Brugmann, geven wij de voorrang aan het ethisch comité van dat universitair ziekenhuis. Aangezien het hospitaal ieder jaar slechts een klein aantal studies uitvoert, hebben wij geen voornemen om een specifiek ethisch comité op te richten in het militair hospitaal.

Ook voor vraag acht verwijs ik naar het antwoord aan de heer Kelchtermans.

Ten negende, de genezing van de patiënt verloopt normaal en zonder enig probleem. De voorschrijvende geneesheer is verantwoordelijk. Op mijn vraag loopt er een onderzoek. Indien daaruit een strafrechtelijke verantwoordelijkheid blijkt, zullen de bevoegde instanties worden ingeschakeld, zoals ik altijd al heb gedaan.

Voor de tiende vraag refereer ik aan het antwoord als aan de heer Kelchtermans.

Ten elfde, dokter Joris is belast met het zoeken naar mogelijkheden en het leggen van contacten in het belang van het militair hospitaal. In geen geval kan hij Defensie binden. Hij wordt niet bezoldigd voor die opdracht. Het diensthoofd van het brandwondencentrum heeft zijn medische hiërarchie gevraagd het contract met de voorschrijvende geneesheer, dokter Coenens, een contractuele burger, te beëindigen. In dergelijk geval dient de directeur van het militair hospitaal een gemotiveerd advies te richten tot de personeelsdienst van Defensie. De vraag is zonder voorwerp, aangezien de betrokken arts het militair hospitaal vrijwillig heeft verlaten.

Voor de dertiende vraag verwijs ik naar het antwoord aan de heer Kelchtermans.

Ten veertiende, ik beschik niet over die informatie, want de Eurekasubsidies zijn geen bevoegdheid van Defensie en volgens de

Un seul patient a été traité au moyen du pansement en question. D'après le médecin, il ne s'agissait pas d'une étude au sens de la loi du 7 mars 2004. L'autorisation préalable du patient n'a dès lors pas été sollicitée. Le patient ne subit aucune conséquence négative et la guérison suit son cours normalement.

Dans l'intervalle, l'Hôpital militaire a interrompu toute forme de collaboration avec l'entreprise canadienne. Je n'ai pas connaissance d'une plainte déposée auprès de l'Ordre des médecins. Les scientifiques du laboratoire n'ont pas été mis à contribution dans le cadre de la collaboration avec l'entreprise canadienne.

Sur l'invitation de l'entreprise, une délégation du département de la Défense a visité en mai 2005 un site de production de Bagtech à Montréal. Le commandant de la composante médicale n'a pas été associé à cette visite et le directeur de l'Hôpital militaire n'y a pas participé non plus. Le directeur du Centre des grands brûlés faisait partie de la délégation en tant que spécialiste.

Jusqu'à la mi-2004, la Défense disposait d'un comité d'éthique. Ne pouvant être inséré dans une des catégories instaurées par la loi du 7 mai 2004, ce dernier n'a cependant pu continuer ses activités. Nous faisons de préférence appel au comité d'éthique de Brugmann vu l'accord de collaboration qui nous lie avec cet hôpital. Nous n'avons pas l'intention de créer un comité spécifique au sein de l'Hôpital Militaire.

Le patient guérit normalement et sans le moindre problème. La responsabilité en incombe au médecin prescripteur. Les instances compétentes seront saisies si l'enquête ouverte à ma demande établit une responsabilité

eerste onderzoeksgegevens werd de studie van juli 2006 mogelijk gemaakt door een verkeerde interpretatie van de wet van 7 mei 2004.

pénale.

Le docteur Joris cherche des opportunités et établit des contacts dans l'intérêt de l'Hôpital Militaire, il ne peut toutefois en aucun cas engager le département de la Défense dans ce cadre. De plus, il n'est pas rémunéré pour l'accomplissement de cette mission.

Le chef de service du Centre des grands brûlés a demandé à la hiérarchie médicale de mettre fin au contrat du médecin prescripteur, dont le statut était celui d'un civil contractuel. Le médecin concerné a cependant quitté l'Hôpital Militaire sur une base volontaire.

Les subventions Eureka ne relèvent pas de la compétence de la Défense. Selon les premières données de l'enquête, l'étude de juin 2006 a été rendue possible par une interprétation erronée de la loi du 7 mai 2004.

02.04 Theo Kelchtermans (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het zijn uiteraard technische antwoorden op technische vragen. Ik begrijp dat. Toch blijft er enige mist hangen. Alvorens de antwoorden zelf te analyseren, meen ik toch te kunnen zeggen dat de rol die dokter Joris daarin heeft gespeeld onduidelijk is, te meer omdat de minister samen met de betrokken kolonel mee heeft getekend en men zegt dat alleen de eerste fase in Neder-over-Heembeek zou plaatsvinden. Het experiment zal worden voortgezet maar dan niet in Neder-over-Heembeek.

Het is mij ook onduidelijk waarom de overeenkomst plots werd stopgezet, eens de subsidie werd uitbetaald. Ik weet niet of dat zo gepland was na de eerste fase. In ieder geval lijkt het mij toch allemaal ietwat eigenaardig.

Voorzitter: Jean-Pol Henry.

Président: M. Jean-Pol Henry.

Ten slotte, men mag het dossier niet minimaliseren. Ik verwijs naar het artikel dat ik vandaag in de krant lees, nadat mijn vraag een tiental dagen geleden was ingediend. Men vertelt over de betrokken patiënte van 87, die uiteindelijk onwetend als proefkonijn heeft gediend. Ik citeer: "La patiente a été ravie du traitement." Ze was dus opgetogen over de behandeling. Als ik heel het artikel lees, krijg ik niet de indruk dat zij zo enthousiast was over die behandeling. Ik heb de indruk dat er iets meer aan de hand is. Ik zeg niet dat u dingen verzwijgt, maar ik heb toch niet de indruk dat u over het geheel correct werd geïnformeerd, althans wanneer men rekening houdt met het onderzoekswerk van de journalist van het artikel. Op het moment dat

02.04 Theo Kelchtermans (CD&V): Je comprends bien que les questions techniques appellent des réponses techniques. Le rôle du docteur Joris n'est pas clairement établi, d'autant plus que le ministre a lui-même signé avec le colonel en question. Il a été dit que seule la première phase se déroulerait à Neder-over-Heembeek et que l'expérience se poursuivrait en un autre lieu. Nous ne savons pas davantage avec précision pourquoi il a été mis subitement un terme à la convention après le paiement des subventions.

Il ne faut pas minimiser cette affaire. Il est question dans un article de journal de ce jour d'une patiente de 87 ans avait servi involontairement de cobaye. Je ne dis pas que le ministre nous cache certaines choses mais son information ne me semble pas complète.

Quel était le rôle du docteur Joris et qui est le véritable responsable?

ik mijn vraag heb ingediend, was ik trouwens niet op de hoogte van het artikel. Wat was de rol van dokter Joris en wie is de echte verantwoordelijke? Ik denk niet dat er sprake is van een louter misverstand, maar wel van een hiërarchische discussie met serieuze meningsverschillen. Het mag volgens mij dan ook niet zomaar onder de mat worden geveegd.

02.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, uiteraard is mijn conclusie dezelfde als die van de heer Kelchtermans. Ik ben wel tevreden dat de minister de moeite heeft gedaan om een deftig antwoord te geven. Ik ben altijd blij met een antwoord, dat weet hij.

Mijnheer de minister, u zegt dat u nog verder onderzoek zult doen. Ik denk dat dat ook wel nodig is. Er zijn inderdaad nog onbekende factoren in heel het verhaal.

Neem het initiatief om daarover een open communicatie te voeren, zodat u, als er een probleem zou zijn, dat meteen kunt oplossen. U weet immers dat ik begaan ben met de reputatie van het militair ziekenhuis, die door het dossier eens te meer wordt geschaad.

02.06 André Flahaut, ministre: Je voudrais remercier M. Kelchtermans d'avoir opéré la bonne distinction. On ne communique pas tous les matins au ministre de la Défense la liste de tous les traitements que vont subir les patients de l'Hôpital militaire. Je ne suis pas médecin: dans ces dossiers, je dois faire confiance aux médecins. Je continue à m'informer.

Les divergences d'opinion me paraissent sérieuses dans cette discussion hiérarchique. Ce problème ne peut pas être occulté sans plus.

02.05 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): J'en arrive aux mêmes conclusions. Je me réjouis toutefois de la qualité de la réponse du ministre. Ce dossier mérite d'être examiné plus avant. J'exhorte le ministre à communiquer ouvertement. Si un problème devait se poser, le ministre peut alors agir immédiatement. Ce dossier ternit une fois encore la réputation de l'Hôpital militaire.

02.06 Minister André Flahaut: Ik wil de heer Kelchtermans bedanken omdat hij een onderscheid maakt. Als minister van Landsverdediging kan ik moeilijk elke ochtend meedelen welke behandelingen de patiënten in het militair hospitaal precies zullen ondergaan. In deze dossiers moet ik op de artsen vertrouwen. Ik blijf me informeren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "de middelen die voor oefeningen worden voorzien" (nr. 14636)

03 Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "les moyens prévus pour l'organisation d'exercices" (n° 14636)

03.01 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is een heel korte vraag.

Ik vernam dat het aantal oefeningen voor de paracommando-eenheden worden gereduceerd. Zo werd onder andere een oefening in Benin afgelast.

Ten eerste, wat is de evolutie van het aantal sprongen per paracommando van 2004 tot op heden?

Ten tweede, wat is de evolutie van het aantal mandagen dat aan oefeningen wordt besteed?

Ten derde, wat is de budgettaire impact van de voorgaande twee vragen?

03.01 David Geerts (sp.a-spirit): Le nombre d'exercices pour les unités de para-commandos sera réduit. Ainsi, un exercice au Bénin a été annulé.

Quelle est l'évolution du nombre de sauts par para-commando depuis 2004? Quelle est l'évolution du nombre de jours/homme consacré aux exercices? Quelle est l'incidence budgétaire de ces mesures?

03.02 **André Flahaut**, ministre: Monsieur le président, comme je le faisais remarquer au président Monfils tout à l'heure, c'est toujours la même chose: quand on fait quelque chose au Bénin, ce n'est pas bon et quand on n'y fait plus rien, ce n'est pas bon non plus! C'est une constante que je vais m'employer à faire remarquer chaque fois que l'on m'interroge car, manifestement, il vaut mieux ne rien faire!

(...): (...)

03.03 **Minister André Flahaut**: Nee, ik heb wel een antwoord voor de heer Geerts, met verschillende cijfers.

Ik schets de evolutie van het aantal sprongen per paracommando-eenheid sinds 2004: 23.000 sprongen in 2004, 22.000 in 2005 en 20.000 in 2006.

Cela signifie 11 sauts par parachutiste en 2004, 11 sauts par parachutiste en 2005 et 10 sauts par parachutiste en 2006.

J'en arrive à la question de l'évolution du nombre de jours de manœuvre, depuis 2004, pour les unités para-commandos.

Ik geef de evolutie van het aantal mandagen voor de paracommando-eenheden sinds 2004: bijna 31.000 mandagen in 2004, 36.000 mandagen in 2005 en 49.000 mandagen in 2006. Die aanzienlijke stijging is voornamelijk te danken aan de voorbereiding van het derde bataljon parachutisten voor de opdracht NRF 7. Voor 2007 zijn er in de planning bijna 40.000 mandagen toegekend aan het immediate reaction capability command en de paracommando-eenheden.

Budgettair is er een positieve evolutie merkbaar van 2,2 miljoen euro in 2004 naar 3,5 miljoen in 2006. De planning voor het volledige jaar 2007 is nog niet volledig afgerond, maar zou op gelijke hoogte moeten komen als in 2006. De annulering van de oefening in Benin voor de paracommando-eenheid heeft geen budgettaire impact, aangezien de geplande mandagen op een andere plaats en eventueel op een ander tijdstip in het jaar gepresteerd zullen worden.

03.02 **Minister André Flahaut**: Of we nu iets of niets ondernemen, voor u is het nooit goed.

03.03 **Minister André Flahaut**: En 2004 il y a eu 23.000 sauts, en 2005 il y en a eu 22.000, en 2006 20.000.

In 2005 en 2005 heeft elke valschermspringer elf sprongen gemaakt en in 2006 tien. Ik geef u nu de evolutie van het aantal manoeuvredagen voor de paracommando-eenheden.

En 2004, nous avons totalisé près de 31.000 journées/homme, en 2005 36.000 et en 2006 49.000. La forte hausse en 2006 s'explique avant tout par la préparation de la mission NRF 7 du troisième bataillon de parachutistes. Pour l'année 2007, près de 40.000 journées/homme ont été attribuées au Immediate Reaction Capabilité Command et aux unités de para-commandos.

Au niveau budgétaire, l'évolution est positive: on passe de 2,2 millions d'euros en 2004 à 3,5 millions d'euros en 2006. Le planning pour 2007 n'est pas encore achevé, mais il devrait se solder par un chiffre au moins équivalent à celui pour 2006. L'annulation de l'exercice au Bénin n'aura aucun impact budgétaire, le nombre prévu de journées/homme sera effectué en un autre endroit et éventuellement aussi à une autre période de l'année.

03.04 **David Geerts** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn zeer duidelijk antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: De volgende vraag op de agenda is de vraag nr. 14658 van de heer Wathélet over de stappen die het departement Landsverdediging heeft ondernomen om de uitstoot van broeikasgassen te

beperken. De heer Wathélet is evenwel niet aanwezig en we gaan over tot de volgende vraag.

04 Vraag van de heer David Geerts aan de minister van Landsverdediging over "een aantal conventies tot vrijwillige overstap naar andere sectoren" (nr. 14682)

04 Question de M. David Geerts au ministre de la Défense sur "certaines conventions relatives au passage volontaire vers d'autres secteurs" (n° 14682)

04.01 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij hebben tijdens de commissiezitting van 14 juli 2006 reeds een eerste maal over het onderwerp gepraat, met name over proefprojecten van externe mobiliteit en over de mogelijkheden tot het voortzetten van de proefprojecten.

In uw antwoord in juli 2006 gaf u reeds aan dat er onderhandelingen aan de gang waren met de Confederatie Bouw, met de transportsector en met andere sectoren. De week waarin ik mijn vraag redigeerde, las ik dat de onderhandelingen in een aantal conventies waren geconcretiseerd.

Het succes van de initiatieven zal van de concrete voorwaarden voor de militairen afhangen, maar evenzeer van de informatie over en de communicatie van de conventies.

Daarom heb ik de volgende vragen.

Wat zijn de grote, inhoudelijke lijnen van de conventies?

Hoeveel mensen hoopt Defensie met de conventies te bereiken?

Hoe verloopt de begeleiding?

Wat is tot op heden het resultaat van de andere proefprojecten?

Ten vijfde, worden er nog andere onderhandelingen met andere sectoren gepland?

04.02 Minister André Flahaut: Mijnheer de voorzitter, een van de pijlers van het strategisch plan 2000-2015 is de structurele verjonging van het personeelsbestand. In dit kader creëert Defensie de mogelijkheid om op vrijwillige basis begeleid de overstap te maken naar openbare diensten, en binnenkort ook naar de privésector.

Op 12 maart heb ik het partnerschapsakkoord ondertekend met vertegenwoordigers van de Nationale Bouwconfederatie, de Beroepsvereniging van Bewakingsondernemingen, de Federatie van Autobus- en Autocarondernemingen en de Nationale Groeperingen van Taxiondernemingen. Met de ondertekening van dit nieuwe project kunnen militairen zich voortaan ook heroriënteren naar de private sector. Elk partnerschapsakkoord beschrijft het proces van professionele heroriëntering van een militair op vrijwillige basis naar de betrokken partner-werkgever van Defensie.

Het proces van professionele heroriëntering omvat een selectiefase, een opleidingsfase en de indiensttreding. De selectiefase omvat alle activiteiten die tot doel hebben na te gaan in welke mate de kandidaten geschikt zijn om de werkaanbiedingen in te vullen. Deze selectieactiviteiten worden door de nieuwe werkgever georganiseerd. De opleidingsfase omvat alle activiteiten die tot doel hebben de

04.01 David Geerts (sp.a-spirit): En juillet 2006, le ministre a évoqué des négociations avec la Confédération de la Construction, le secteur du transport et d'autres secteurs à propos de projets pilotes en matière de mobilité externe. Mi-mars 2007, ces pourparlers ont débouché sur des conventions concrètes. La réussite des initiatives dépendra des conditions concrètes proposées aux militaires mais également de l'information et de la communication.

Quelles sont les grandes lignes des conventions? Combien de personnes le département de la Défense cible-t-il? Comment s'effectue l'accompagnement? Quels sont les résultats des projets pilotes existants? Des négociations seront-elles encore menées avec d'autres secteurs?

04.02 André Flahaut, ministre: Le rajeunissement structurel du personnel constitue un volet important du plan stratégique 2000-2015. Le département de la Défense offre dès lors la possibilité d'un transfert volontaire et encadré au secteur public et – prochainement – au secteur privé. J'ai signé le 12 mars un accord de partenariat avec la Confédération nationale de la Construction, l'Association professionnelle des Entreprises de Gardiennage, la Fédération des Exploitants d'Autobus et d'Autocars et le Groupement national des entreprises de Taxis. Chaque accord décrit en détail le processus de réorientation professionnelle et les responsabilités de l'ensemble des

kandidaten toe te laten de noodzakelijke beroepsbekwaamheden te verwerven. Het proces van professionele heroriëntering eindigt met de indiensttreding van de kandidaat die op dat ogenblik zijn militaire hoedanigheden verliest. Gedurende deze periode van professionele heroriëntering geniet de militair van dezelfde geldelijke voordelen als de militair in normale dienst. Tot op het ogenblik van zijn indiensttreding bij de nieuwe werkgever behoudt de kandidaat zijn militair statuut en kan hij dus op elk moment naar Defensie terugkeren.

Voor de professionele heroriëntering naar een private werkgever verwacht de algemene directie Human Resources een uitstroom bij Defensie van 115 personeelsleden voor 2007 en 75 voor de daaropvolgende jaren tot 2010.

Tot aan de indiensttreding bij de nieuwe werkgever, die tot stand komt door de ondertekening van een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, blijven de kandidaten militair en kan men dus een beroep doen op alle diensten van Defensie.

Het proces van professionele heroriëntering is nauwkeurig in het partnerschapsakkoord vastgelegd. Dit proces beschrijft de verantwoordelijkheid van alle partijen vanaf het moment van de kandidatuurstelling tot de indiensttreding bij de nieuwe werkgever. Eind 2006 hebben 336 militairen bij Defensie gebruikgemaakt van de uitstroom via de externe mobiliteit.

Op dit ogenblik zijn al onderhandelingen met andere mogelijke privépartners-werkgevers gestart. Het gaat om een mogelijke samenwerking met de beroepsverenigingen van de chemiesector, de metaalsector en de sector van het goederenvervoer.

parties depuis la candidature jusqu'à l'entrée en service auprès du nouvel employeur.

Le processus inclut une phase de sélection, une phase de formation et l'entrée en service. Le nouvel employeur organise la sélection. Au cours du processus de réorientation, le candidat bénéficie des mêmes avantages financiers que le militaire en service normal et il conserve le statut de militaire. Au cours de ce processus, il peut donc toujours réintégrer l'armée et faire appel à tous les services du département de la Défense. Lors de son entrée en service – il s'agit de contrats d'emploi à durée indéterminée – le candidat perd sa qualité de militaire.

La direction générale Human Resources prévoit qu'en 2007, 115 membres du personnel intégreront le secteur privé dans le cadre du processus de réorientation. Au cours des années à venir, 75 membres du personnel devraient opérer cette transition chaque année jusqu'en 2010.

Fin 2006, 336 militaires avaient déjà recouru à cette possibilité de transfert par le biais de la mobilité externe.

Des négociations sont déjà menées en vue d'une collaboration avec les associations professionnelles des secteurs du transport de marchandises, de la chimie et du métal.

04.03 David Geerts (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik neem aan dat de betrokken militairen tijdens de selectie- en oriënteringsfase op de loonlijst van Defensie blijven?

04.03 David Geerts (sp.a-spirit): Au cours de la phase de sélection et d'orientation, les militaires feront-ils toujours partie du cadre du département de la Défense?

04.04 Minister **André Flahaut**: Ja.

04.04 **André Flahaut**, ministre: Oui.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Luc Sevenhans aan de minister van Landsverdediging over "zijn recente blunders" (nr. 14732)

05 Question de M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "ses erreurs récentes" (n° 14732)

De **voorzitter**: We gaan over tot punt 10. Ik heb niets tegen het feit dat men vragen zou stellen aan de minister, maar ik begrijp de titel er niet van. Het is geen vraag over de feiten. Dat is meer een interpretatie van de feiten. Dat is wat mijnheer Sevenhans daarvan denkt, maar dat zijn geen vragen.

Ik kan niet begrijpen dat deze vraag aangenomen is, maar ik heb uw tekst gelezen, ik weet dat u toch kort en bondig kan zijn, want dat is meer een interpellatie dan een vraag, dus ik geef u het woord, mijnheer Sevenhans, maar de titel is geen vraag.

De manier waarop het geschreven wordt, is geen vraag. Aan uzelf maak ik geen verwijt, maar ik begrijp niet, noch van de dienst, noch van de voorzitter van de Kamer, hoe men dergelijke vraag kan aannemen.

05.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn best doen het kort te houden. De vragen komen wel op het einde.

De jongste weken – vandaar mijn opmerking, mijnheer de voorzitter – heeft de minister bakken kritiek over zich gekregen in de Nederlandstalige pers. U zult dat wellicht ook hebben gelezen. Ik ook. Soms heb ik zelfs een beetje medelijden met hem. Maar hij moet ook beseffen dat hij het een beetje aan zichzelf te danken heeft.

Ik heb in mijn schriftelijke vraagstelling een paar voorbeelden gegeven. Collega Neel heeft hier op 7 maart een vraag gesteld over een transport per helikopter. De minister heeft dat afgedaan als een indianenverhaal; dat was allemaal niet waar. Naderhand is de hele kritiek pas goed op gang gekomen. Er is een hele mediastorm rond geweest. Ik meen dat dat vermeden had kunnen worden als de minister op een open manier had toegegeven dat hij misschien een inschattingsfout had gemaakt en het anders had gekund. Maar neen, blijkbaar veegt hij telkenmale de opmerkingen van tafel. Het begon als een onschuldige opmerking, eigenlijk meer een vraag om informatie. Zeker in de Nederlandstalige pers is het incident daarna compleet geëscaleerd en het werd afgesloten met een opiniepeiling in *De Standaard*, waar 95% van de Vlamingen vond dat de minister niet voort kan functioneren. Dat is toch veel, nietwaar, mijnheer de voorzitter? 95%!

Welnu, ik zou toch graag een paar vragen stellen. Ik moet zeggen dat de minister na de commissievergadering van 7 maart toch nog een bocht heeft genomen, in de zin dat hij heeft toegegeven in de pers dat hij misschien toch een inschattingsfout had gemaakt. Het is beter laat dan nooit, dat hij op zijn standpunt terugkomt. Ik ben blij dat hij inziet dat hij ook fouten kan maken. Maar ik meen toch dat hij daar een blunder heeft begaan of minstens een inschattingsfout heeft gemaakt.

Men beweert echter, mijnheer de minister, dat dat kwam, omdat u de oren gewassen werd door uw partijvoorzitter, de heer Di Rupo. Dus wou ik weten: moet de heer Di Rupo beslissen wat u moet komen vertellen in onze commissie?

Wij naderen het einde van de legislatuur, mijnheer de minister. Hebt u

Le **président**: Le titre de cette question constitue une interprétation de faits.

Je n'adresse aucun reproche à M. Sevenhans, mais je ne comprends pas que les services et le Président de la Chambre aient autorisé une question portant ce titre.

05.01 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Les médias flamands ont tellement éreinté le ministre au cours des dernières semaines, que je compatis presque. Espérons qu'il soit conscient de sa responsabilité personnelle dans ce déchaînement. Ainsi, il a présenté comme un 'bobard' la question de M. Neel à propos d'un transport par hélicoptère. Il aurait pu prévenir la tempête médiatique qui a suivi en admettant immédiatement avoir commis une erreur de jugement. Un sondage publié dans *De Standaard* révèle que, pour 95 % des Flamands, le ministre ne peut plus exercer ses fonctions.

S'il vient malgré tout de reconnaître qu'il s'est peut-être trompé, c'est selon certains parce que le président de son parti l'aurait sermonné. M. Di Rupo peut-il donc dicter au ministre ce qu'il dit en commission? Par ailleurs, le ministre déclare aux médias que son parti continue de le soutenir, tout comme il continue d'appuyer M. Daerden.

Comment le ministre évalue-t-il lui-même ses interventions dans notre commission? Ne serait-il pas préférable qu'il manifeste un peu plus de transparence?

eigenlijk al een evaluatie gemaakt van de manier waarop u optreedt in onze commissie? Ik zeg het, die hele mediastorm hebt u vooral zelf veroorzaakt.

Ik heb ook uw reacties gelezen op al die commentaren en kritieken, tot en met in Dag Allemaal, meen ik. U zegt: mijn partij blijft mij steunen, net zoals uw collega Michel Daerden wordt gesteund door uw partij. U wordt altijd met hem in een adem genoemd in de Nederlandstalige pers. U weet dat ook. Ik weet dat u die regelmatig leest.

Maar is dat wel de juiste manier? Zou u niet beter niet meer openheid betrachten, mijnheer de minister? Ik kan fouten maken, maar u blijktbaar niet?

Kortom, mijnheer de minister, hoe vindt u zelf uw manier van werken in onze commissie?

De **voorzitter**: Ik dank u voor uw korte interventie, mijnheer Sevenhans.

05.02 André Flahaut, ministre: Monsieur le président, dans la vie, il y a toujours "le Yin et le Yang". Nous pouvons nous attarder sur le côté négatif des choses, mais à condition de rester soucieux d'objectivité. Comme j'ai la capacité et le courage de reconnaître que je me trompe parfois, vous allez me faire le plaisir d'écouter ce que je vais vous lire ici et qui porte sur des faits dont on ne parle pas nécessairement dans une certaine presse flamande. Vous m'excuserez, mais c'est souvent "De Standaard" et les mêmes partis qui me critiquent. Croyez-moi, être toujours la cible des mêmes personnes, que je ne citerai pas, cela me réjouit énormément, car c'est la preuve que j'existe et que ma politique diffère de la vôtre.

Dans cette commission de la Défense, aussi bien avec le président actuel qu'avec celui qui nous a quittés tout à l'heure, j'ai toujours répondu aux questions des membres en toute transparence et de manière constructive. Certes, je n'ai peut-être pas forcément apporté les réponses que vous souhaitiez entendre, mais elles étaient plus détaillées et approfondies que ne le permet le Règlement de la Chambre visant les temps de réponse en commission.

De plus, nous n'avons jamais pris de retard. Ils sont rares, les mercredis que nous avons ratés. Comparez avec la présence de certains ministres dans d'autres commissions; pour ma part, je suis toujours arrivé à l'heure, et nous avons siégé pratiquement tous les mercredis. À cet égard, je tiens à remercier le personnel qui a dû supporter quelques fois des interpellations et questions à répétition sur des dossiers qui étaient tout sauf réjouissants.

Plutôt que de me laisser conduire par des sondages – et sans faire de commentaire sur Michel Daerden, je dois signaler que le dernier sondage réalisé en Wallonie le plébiscite –, je préférerais parler du dernier spectacle auquel certains membres éminents du monde politique flamand se sont livrés. Je ne suis pas encore allé jusque là, même avec un casque! Je ne me laisse pas guider par les sondages; j'adopte une attitude pragmatique. J'espère ne pas vous faire injure en vous rappelant quelques réalisations puisque vous suivez les dossiers depuis mon entrée en fonctions et que vous les connaissez bien.

05.02 Minister **André Flahaut**: Ik heb het vermogen, de moed en de bescheidenheid om mijn fouten te erkennen. Toch kan ik niet anders dan blij zijn met de kritiek vanwege bepaalde Vlaamse kranten en sommige partijen. Die kritiek bewijst immers dat mijn beleid niet het uwe is, mijnheer Sevenhans.

Ik geef steeds duidelijke en constructieve antwoorden op de vragen die me in de commissie voor de Landsverdediging worden gesteld. Daarbij geef ik veel gedetailleerde informatie en respecteer ik de termijnen.

Ik laat me niet beïnvloeden door opiniepeilingen, maar kies voor een pragmatische aanpak.

Op mijn departement hebben we een echte sociale dialoog tot stand gebracht, en we hebben twee sectorale akkoorden gesloten en uitgevoerd (dat is een primeur voor Defensie). We hebben de laagste lonen opgetrokken, een serotheek op poten gezet en voor kinderopvang gezorgd voor personeelsleden met kleine kinderen. We hebben een welzijnsbeleid uitgestippeld, en ijveren voor diversiteit, gelijke kansen, milieuzorg en duurzame ontwikkeling.

On a développé un vrai dialogue social au sein du département de la Défense. Grâce à la concertation avec les syndicats, deux accords sectoriels successifs ont pu être conclus et exécutés. C'était une première pour la Défense en 175 ans d'existence. On a procédé à une revalorisation des salaires les plus bas. Toujours en concertation avec les organisations syndicales, ces salaires ont été revalorisés depuis 2001. Cette augmentation substantielle peut aller jusqu'à 13% pour certaines catégories de personnel et cela a amené les salaires les plus bas de la Défense au niveau de ceux de la fonction publique.

Depuis le début de l'année 2006, la Défense dispose d'une sérothèque pour protéger son personnel et lui donner l'opportunité de faire valoir ses droits en cas de maladie ou de problèmes de santé pendant une mission ou à la suite de celle-ci. Nous avons conclu également une assurance spéciale pour le personnel en mission qui permet d'octroyer rapidement des indemnités aux membres du personnel victimes d'accidents – et comme récemment au Liban dans le cas d'accidents mortels.

Nous avons pris des dispositions pour l'accueil des enfants du personnel de la Défense. Aujourd'hui, 271 places d'accueil sont offertes au personnel de la Défense et il est envisagé de porter cette capacité à 319 places dès l'an prochain, tant au Nord qu'au Sud ou au Centre du pays. Nous avons développé une politique de bien-être, nous avons fait la promotion de la diversité et de l'égalité des chances à tous les niveaux, nous avons mis en place une politique de respect de l'environnement et de développement durable.

On peut parler de l'hélicoptère, et j'aurai l'occasion de répondre aux questions. Vous m'interpellez quelques fois sur les heures de vol nécessaires pour que nos pilotes soient entraînés, il y a donc parfois des hélicoptères qui volent à vide à cet effet. Mais si on n'a plus envie d'avoir de pollution, il ne faut plus acheter d'avions, ni d'hélicoptères, ni de bateaux! Il ne faut plus rien acheter et on n'a qu'à transférer purement et simplement tout le budget à la Coopération au développement! De la sorte, tout le monde sera content, surtout M. Vande Lanotte.

Il faut rester logique! Au lieu de toujours aller chercher le petit détail dans ce qui ne va pas, il faut essayer de voir ce qui va bien! Mais cela dépasse peut-être les possibilités de certains.

La promotion de la citoyenneté est une chose qui me tient particulièrement à cœur. J'ai initié un cours de citoyenneté obligatoire dans les écoles dépendant du département de la Défense. Chaque militaire qui part en opérations à l'étranger a bénéficié de séances de sensibilisation au respect des coutumes, religions et traditions des pays dans lesquels il effectue sa mission. C'est important, également au Congo, vous le savez très bien.

La Défense a multiplié ses collaborations avec l'Institut national des Invalides de Guerre, des visites avec des jeunes de l'enseignement secondaire dans des lieux symboliques, en compagnie de témoins ou de survivants des camps de concentration. Ces visites des camps de Breendonk, Auschwitz, Mauthausen sont pour ces jeunes une opportunité de saisir l'ampleur des risques que représentent tous les extrémismes.

Er zijn uiteraard helikopters die bij oefeningen worden ingezet! Als men iedere vervuiling een halt wil toeroepen, mag men geen vliegtuigen of helikopters meer bestellen en doet men er beter aan de hele begroting naar Ontwikkelingssamenwerking over te hevelen!

Ik heb eveneens het initiatief genomen voor de invoering van een burgerschapscursus in de scholen die onder Landsverdediging ressorteren, en alvorens de militairen bij een operatie in het buitenland worden ingezet, wordt hen uitgelegd dat zij respect dienen op te brengen voor de gewoonten, religies en tradities van het land van bestemming. Er werden tevens bezoeken aan plaatsen met een grote symboolwaarde georganiseerd (Breendonk, Auschwitz, militaire begraafplaatsen, enz.) teneinde duizenden jongeren bewust te maken van de gevaren waartoe extremistische opvattingen kunnen leiden.

Defensie helpt diegenen die echt arm zijn door gratis kleren en dekens uit te delen. Bovendien wordt er per provincie een kazerne voor hen opengesteld. Er worden warme maaltijden verstrekt en de mensen hebben de mogelijkheid een dokter te raadplegen.

Onze sportinfrastructuur werd ter beschikking gesteld van kleine lokale clubs: in 2006 hebben 117 organisaties en clubs van dat aanbod gebruik gemaakt.

Defensie heeft jongeren uit instellingen van de Franstalige jeugdzorg (Institutions publiques de protection de la jeunesse, IPPJ) de kans geboden deel te nemen aan acties waarbij ze nieuwe verantwoordelijkheden krijgen en hun solidariteitsgevoel wordt aangewakkerd, wat hun wederopname in de maatschappij bevordert. 56 jongeren hebben een alternatieve straf kunnen

À ce jour, des milliers de jeunes ont participé à ces visites.

La dernière réalisation en date: "Trop jeune" ou "Te jong" a connu un réel succès dans les établissements scolaires. Plus de 300 groupes d'élèves ont lancé des projets pour revaloriser les cimetières militaires et la mémoire.

Il est loin le temps où l'on nous interpellait, photo d'un journal à l'appui, pour nous dire que les tombes militaires de tel ou tel cimetière ne sont plus entretenues. Aujourd'hui, ce sont les citoyens qui ont pris l'entretien de ces tombes en mains. Pour ma part, j'ai hérité du dossier du département de l'Intérieur, pour ne pas le citer.

La Défense est au service de la société civile et de l'aide aux plus démunis. Depuis 2001, en collaboration avec la Fédération belge des "Restos du cœur" et autres organisations à vocation sociale, nous organisons la distribution gratuite de vêtements. À ce jour, nous avons distribué 36.000 couvertures et 8.000 vestes bien chaudes.

Depuis 2004, la Défense met à disposition une capacité d'accueil de 500 personnes en ouvrant, dans chaque province, l'une des ses casernes. Non seulement le logement est offert aux sans-abri, mais une collation chaude est également offerte. Une visite médicale gratuite est également organisée une fois par mois.

Les infrastructures sportives militaires sont ouvertes aux petits clubs locaux. On a parlé tout à l'heure de l'accord avec le COIB.

Les terrains militaires sont ouverts aux écoles, aux clubs sportifs agréés par les associations. Il fallait, en effet, offrir à ces petits clubs souvent pauvres des infrastructures de bonne qualité.

De nouvelles demandes sont enregistrées chaque année. En 2006, 117 organisations et clubs ont bénéficié des infrastructures militaires, au Nord, au Centre et au Sud du pays parce que – je le répète – tout ce qui a été fait l'a été de façon équilibrée pour éviter toute interprétation communautaire dans le département.

Nous avons ouvert la Défense aux jeunes en difficulté. Chaque année, des dizaines de jeunes en provenance d'instituts de protection de la jeunesse contribuent à la construction d'écoles, d'orphelinats, de routes. Ils sont intégrés dans une compagnie de génie. Ces actions permettent à ces jeunes délinquants d'oublier la rigueur des institutions, mais aussi de leur apprendre ou réapprendre une certaine forme de discipline et d'encadrement. Le service d'utilité collective va d'ailleurs dans ce sens.

Nous avons mis la Défense à disposition pour exécuter des peines alternatives. Sur les 11.000 heures de peines alternatives, 5.300 y ont ainsi été effectuées en 2006.

L'armée s'est également ouverte aux écoles et aux stages en entreprise. Nous avons multiplié le nombre de places pour des dizaines d'élèves du secondaire ainsi que pour les étudiants de l'enseignement supérieur qui peuvent suivre un stage au sein de la Défense dans des disciplines très variées, allant de l'horeca au travail administratif, en passant par l'informatique, les communications, le

effectuer bij het departement Defensie, maar ook scholen kunnen op ons een beroep doen voor stages voor hun leerlingen op verschillende gebieden.

Overtollig materiaal werd verkocht ten bate van jeugdbewegingen en -verenigingen.

médical, la mécanique.

On a vendu le matériel excédentaire au profit d'associations et d'aides aux mouvements de jeunesse. On a également permis à une multitude de jeunes de passer des vacances dans de bonnes conditions. Voilà quelques points positifs parmi tant d'autres. Nous avons remis, voici quelques jours, un bilan assez détaillé de la mi-législature.

Je n'ai pas parlé ici des aspects de transformation, de structure unique, d'équipement, de révision du personnel, d'infrastructures, d'opérations à l'extérieur, de critères de l'OTAN, de critères de l'Union européenne. Je l'ai déjà fait des dizaines de fois. Si, un jour, on pouvait également écrire cela, ce serait peut-être positif. Le problème c'est que, dans ce pays, quand quelque chose va bien, on n'en parle pas et, quand un train arrive en retard, on en fait les premières pages.

De **voorzitter**: Ik dank de minister voor zijn antwoord.

Dit is geen vraag en antwoord meer, maar veeleer een bilan van de acties. Iedereen kan zo'n bilan op zijn manier interpreteren. Het is uiteraard de rol van de oppositie om vragen te stellen en opmerkingen te maken.

05.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik heb heimwee naar de vergaderingen met u, destijds. U hebt uw rol altijd zeer goed gespeeld en vandaag ook trouwens.

Mijnheer de minister, blijkbaar raakte ik uw gevoelige snaar. Ik heb echter ook al gezegd dat u goede dingen hebt gedaan.

Het probleem volgens mij is hoe u overkomt in het noorden van het land. Als ik uw collega, minister Onkelinx hoor, dan is zij veel schadelijker voor onze gezondheid dan u. Nochtans, u bent blijkbaar de gebeten hond in Vlaanderen. Dat moet u toch ook opvallen en u af en toe kwetsen, vooral als het ten onrechte is.

05.04 André Flahaut, ministre: (...) Personnellement, je m'en fous! Plus on m'attaque, plus je me blinde et je médite toujours une petite phrase! Si on m'attaque, c'est que j'existe!

Le **président**: Et un ministre blindé à la Défense nationale, c'est un bon ministre!

05.05 André Flahaut, ministre: Si j'étais insignifiant, insipide, incolore et si je me moulais dans ce que veulent certains conservateurs et régressistes au Nord du pays, à ce moment-là, je ne serais pas content. Aujourd'hui, j'ai mené une politique progressiste, avant-gardiste, mettant un terme à un certain conservatisme à l'intérieur du département de la Défense. J'ai foutu un coup de pied dans la fourmilière, là où il fallait le faire! Si c'était à refaire, je le referais, mais cela dérange une série de personnes! Tant pis si c'est le cas, mais je continuerai autant que je le pourrai et je lutterai contre certaines personnes en permanence!

Le **président**: Ce n'est pas une réponse à une question mais un bilan de huit années de mandat ministériel de M. Flahaut.

05.03 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Cette réponse montre que j'ai apparemment touché une corde sensible auprès du ministre. Je n'ai jamais affirmé que le ministre n'aurait jamais pris la moindre bonne décision pendant les années où il a été en charge du département de la Défense. Il est un fait qu'il ne jouit guère d'une image positive en Flandre, alors que sa politique est moins nuisible pour la Flandre que celle, par exemple, de Mme Onkelinx. M. Flahaut est souvent accusé de tous les maux en Flandre.

05.05 Minister André Flahaut: Vandaag voer ik een progressief beleid en maak ik een einde aan het conservatisme dat binnen het departement Landsverdediging heerste. Sommige mensen hebben het daar moeilijk mee. Dat is dan jammer voor hen, maar ik ga voort op de ingeslagen weg!

De **voorzitter**: Het laatste woord is voor de heer Sevenhans.

05.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de minister kan soms gelijk hebben en soms ongelijk. Daarover gaat het niet. Ik heb zijn beleid acht jaar mee gevolgd. Ik ben er ook mee bekend geworden, dankzij u, mijnheer de minister. Mocht u niet bestaan, dan moest ik u uitvinden. Dat is misschien een leuk gevolg voor mij.

Het is mijn bedoeling niet u af te breken. U zou gewoon veel problemen kunnen vermijden, als u het op een andere manier zou doen. U hebt natuurlijk uw temperament. Dat weet ik ook wel. U denkt altijd dat u onmiddellijk omhoog moet vliegen, maar...

05.07 André Flahaut, ministre: Quand je vais boire un verre à la Côte, à Gand ou à Bruges ou encore dans les petits villages de Flandre, personne ne me cherche querelle. Et lorsque je croise les autocars de pensionnés néerlandophones en Wallonie, ces gens me connaissent et discutent avec moi, à telle enseigne que nous trinquons ensemble et que nous bavardons même en flamand.

Donc, je n'ai aucun problème avec les Flamands en général, mais bien avec certains qui ne m'aiment pas parce qu'ils ont été perturbés dans leur conservatisme et leurs habitudes et qu'ils défendent des thèses qui ne sont pas les miennes. C'est avec ces personnes que j'ai un problème, et peut-être aussi avec certains journalistes! S'il le faut, je me battraï. D'ailleurs, si nous étions en guerre, je serais le premier à entrer dans la résistance!

05.08 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Als conclusie, mijnheer de minister, nog dit. U mag niet zeggen: "Ik voel mij aangevallen, dus ik ben goed bezig". Het is niet helemaal juist dat u zo reageert. Ik heb u de kans gegeven. Ik heb vastgesteld wat er momenteel is. Wij krijgen binnenkort de ultieme afrekening op 10 juni.

05.06 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Si je me suis fait un nom, c'est en partie au ministre Flahaut que je le dois. S'il n'avait pas existé, j'aurais dû l'inventer.

Cela fait pourtant un moment que je lui conseille de changer de méthode.

05.07 Minister André Flahaut: Ik heb geen enkel probleem met de Vlamingen in het algemeen, maar wel met een aantal onder hen die me niet genegen zijn omdat ze in hun conservatisme werden verstoord en omdat ze stellingen verkondigen die niet de mijne zijn. Het is met die personen dat ik een probleem heb, en met sommige journalisten! Als het moet, zal ik me verdedigen.

05.08 Luc Sevenhans (Vlaams Belang): Ce n'est évidemment pas parce qu'un ministre fait constamment l'objet de critiques qu'il est sur la bonne voie. Une chose est sûre: l'addition vous sera présentée le 10 juin.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Patrick De Groote aan de minister van Landsverdediging over "openstaande facturen met Benin" (nr. 14765)

06 Question de M. Patrick De Groote au ministre de la Défense sur "des factures impayées par le Bénin" (n° 14765)

06.01 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik kom even terug op wat u daarnet gezegd hebt. Ik vind het een goede zaak dat u ook eens de positieve aspecten van uw beleid naar voren brengt. Ik heb alleszins geen problemen daarmee.

Benin is een belangrijke partner van Defensie. In het kader van de aankoop van de helikopters deden geruchten de ronde dat er nog schulden waren. Daarom wil ik u een aantal vragen ter verduidelijking stellen.

Ik heb op 7 maart een vraag gesteld, samen met een aantal collega's, over de verkoop van Agusta-helikopters door het Belgische leger. Mijnheer de minister, vandaag staat in De Standaard dat u de

06.01 Patrick De Groote (N-VA): Le quotidien *De Standaard* annonce aujourd'hui que le ministre a suspendu les vols en hélicoptère de l'armée belge au Bénin. Selon ce même journal, les militaires belges présents sur place auraient rédigé un rapport accablant sur le comportement du président, pour qui les vols étaient réalisés.

Combien de factures sont-elles

vluchten waarover wij het toen ook hadden, de privéservice voor de president, als ik het zo mag noemen, formeel hebt opgeschort. U hebt gezegd dat er af en toe, en tegen betaling, wordt gevlogen voor de president.

Ik zie dat de Belgische militairen ter plaatse een rapport daarover hebben gemaakt waarin een vernietigend beeld – zo staat het weer in de De Standaard, ik kan er ook niets aan doen – wordt geschetst van de manier waarop de Beninse president omgaat met de heli's en de veiligheid van het personeel. Volgens de krant hebt u ter zake onmiddellijk een beslissing genomen.

Ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, hoeveel onbetaalde facturen heeft Benin bij Defensie openstaan, respectievelijk voor de periodes Verhofstadt I en 2003-2005 en voor 2006?

Hoeveel openstaande schulden heeft Benin bij Defensie, ook weer voor dezelfde periodes? Werden er rappels verstuurd? Indien ja, hoeveel? Wat gebeurt als Benin blijft weigeren de openstaande schulden te betalen?

06.02 Minister **André Flahaut**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Groote, er zijn geen onbetaalde facturen ten laste van Benin. Benin heeft geen openstaande schulden bij Defensie.

Si vous avez des factures ou des copies, si le journaliste du "De Standaard" en possède, qu'on me les donne et je me ferai un plaisir d'aller me les faire rembourser au Bénin puisqu'en vertu d'un principe de droit, une dette est "quérable et non portable". Seulement ici, il n'y en a pas! À force de lire n'importe quoi, on finit par dire n'importe quoi aussi. Si vous avez des factures, transmettez-les moi! Quand on m'a signalé un problème pour les vols en période électorale, j'ai pris les mesures nécessaires. La vente des hélicoptères est sur le point de se conclure. On arrivera au résultat souhaité.

Vous le dites d'ailleurs vous-même: il s'agit de rumeurs. On n'a pas eu le moindre contact avec le journaliste qui a écrit l'article. Il n'a pas téléphoné, n'a même pas vérifié que ce qu'il écrivait soit correct. Vous trouvez que c'est une façon de travailler? Vous trouvez normal en démocratie de balancer un article de la sorte? Un jour, un autre journaliste a écrit quelque chose d'entièrement faux; on lui a téléphoné pour lui demander pourquoi il n'avait pas pris contact avec nous. Il a reconnu son erreur et le fait qu'il aurait dû nous contacter et a proposé un nouvel article pour corriger le tir.

06.03 **Patrick De Groote** (N-VA): Mijnheer de minister, u hoeft zich echt niet zo op te winden. Dat is slecht voor het hart.

06.04 Minister **André Flahaut**: (...)

06.05 **Patrick De Groote** (N-VA): Te veel kan schaden. Die journalist heeft niets verteld over onbetaalde facturen. Ik heb dat artikel alleen aangehaald om te zeggen dat daarin staat dat u opdracht hebt

dues par le Bénin à la Défense pour les périodes 1999-2003, 2003-2005 et 2006?

Quel est l'encours de dette de ce pays vis-à-vis de la Défense pour ces mêmes périodes?

Combien de rappels ont-ils été envoyés? Qu'advient-il si le Bénin refuse d'apurer sa dette?

06.02 **André Flahaut**, ministre: Aucune facture impayée à charge du Bénin n'est en souffrance et ce pays n'a pas de dettes auprès du département de la Défense.

Als u facturen heeft, geef ze mij en ik zal naar Benin gaan om ze te doen terugbetalen.

De journalist die het artikel heeft geschreven, heeft mijn departement zelfs niet gecontacteerd om na te gaan of zijn beweringen wel correct waren.

06.03 **Patrick De Groote** (N-VA): Le ministre n'a aucune raison de s'énerver.

06.05 **Patrick De Groote** (N-VA): Dans son article, le journaliste n'a pas fait état de factures impayées.

gegeven om de vluchten formeel op te schorten en dat er onder druk van Belgische militairen een rapport is overgemaakt aan de legertop, waarin een vernietigend beeld werd geschetst van de president. Dat heeft niets te maken met mijn vraag naar onbetaalde facturen. U hoeft niet te gooien naar die journalist. U mag het naar mij doen, maar ik ben niet in het bezit van facturen. Ik stel alleen de vraag omdat ik een telefoon heb gehad van iemand van de diensten van het leger.

U hebt trouwens aangehaald dat alle vluchten worden betaald. Er zijn dus facturen opgemaakt, veronderstel ik?

06.06 André Flahaut, ministre: Retéléphonez à cette personne et demandez-lui de vous remettre le document! Dites-lui que je m'engage à ce qu'il n'y ait aucune sanction à son égard et que si elle a le courage de venir me voir, elle aura peut-être une promotion!

Mais ce genre d'attitude "merdique" de personnes, à l'intérieur d'une structure, qui sabotent, qui se tirent des balles dans le pied, c'est inacceptable, inadmissible!

Vous me posez une question et je vous réponds que si vous avez un document de cette personne, vous pouvez me l'apporter et, dans la semaine qui suit, la facture sera honorée!

Téléphoner à un parlementaire ou à un journaliste sous le couvert de l'anonymat pour dévoiler certaines choses, c'est comme à époque du fascisme! C'est du fascisme!

06.07 Patrick De Groote (N-VA): U legt gemakkelijk verbindingen met bepaalde regimes, mijnheer de minister, die ik echt niet kan appreciëren. Ik heb u gewoon een informatieve vraag gesteld. Ik heb u ook gezegd dat ik niet over documenten beschik. U vroeg mij om u documenten te geven en ik heb u gezegd dat ik daar niet over beschik. Dat is een.

Ten tweede, u hebt de voorgaande keer in de commissie toegegeven dat er vluchten tegen betaling worden uitgevoerd. Is het dan zo abnormaal dat ik vraag of daar facturen van zijn en of die al betaald zijn?

De **voorzitter**: De vraag is helemaal niet abnormaal. Ik deel alvast de mening van de minister betreffende een paar uitingen van journalisten. Het is echter het lot van alle politici, om zo hun naam in de krant te zien. We kunnen daar jammer genoeg niet vlug genoeg op reageren en we krijgen daar ook geen antwoord op. Ik heb dat een paar dagen geleden ook beleefd. Uw naam staat in de pers, u wordt aangeklaagd voor iets dat tien of twaalf jaar geleden is gebeurd en u kunt niet reageren. Niemand belt u, niemand stelt u vragen. Ik vind dat jammer. Dat is geen verwijt aan u, mijnheer De Groote.

06.08 Patrick De Groote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil nog heel even zeggen dat die journalist niets te verwijten valt. Hij zegt

Il a indiqué que les vols ont été suspendus après la rédaction d'un rapport sur les instances de certains militaires belges. J'ai seulement demandé si les factures ont été payées, parce qu'un membre de l'armée m'avait communiqué, lors d'un entretien téléphonique, que ce n'était pas le cas.

06.06 Minister André Flahaut: Bel die persoon opnieuw op en vraag naar het document; ik zal hem niet bestraffen, integendeel, hij krijgt een promotie als hij de moed heeft om bij mij te komen! Maar dergelijke laffe houding van mensen die middels anonieme verklaringen een structuur van binnen uit saboteren is onaanvaardbaar! Dat is al te makkelijk! Dat is je reinste fascisme!

Als u me het document bezorgt waarover die persoon beschikt, wordt de factuur binnen de week betaald!

06.07 Patrick De Groote (N-VA): Je n'apprécie pas trop le fait que le ministre m'associe à certains régimes. J'ai tout simplement posé une question pour obtenir des informations. J'ai dit dès le départ que je ne disposais pas de documents. Lors d'une précédente réunion de commission, le ministre a d'ailleurs lui-même admis que les vols seraient facturés. Est-il dès lors si étonnant que je vous demande aujourd'hui si les factures en question ont déjà été payées?

Le **président**: La question posée par M. De Groote est une question tout à fait normale. C'est le sort de tout homme politique que d'être présenté de la sorte dans les médias.

06.08 Patrick De Groote (N-VA): Le journaliste n'a rien à se

gewoon dat de minister die vluchten formeel heeft opgeschort omdat er klachten waren. Dat is alles. Wat is daar verkeerd aan? Mijnheer de minister, is het zo dat u die vluchten hebt opgeschort of niet? Ja of neen? Daar staat toch niets verkeerd in?

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 17.18 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.18 uur.